

sikkert, ja, det er ganske bestemt, at den højtærede Minister hørte paa denne Klage og lovede at gøre noget. Jeg tvivler heller ikke, i mindste Maade om, at den højtærede Minister ogsaa har forsøgt at gøre noget, men saa vidt jeg har hørt i de sidste Dage, ere Forholdene derovre akkurat som den Gang, og det er altsaa ikke lykkedes at gennemføre noget paa dette Omraade. Altsaa, Arbejderne have selv, skønt de gerne vilde have kortere Arbejdstid, ikke mægtet at gennemføre det, ikke mægtet at gennemføre en kortere Arbejdstid om Natten og ikke at gennemføre Søndagsfrihed. De store Brændevinsfabrikanter, som sidde inde med denne Forretning, ville ikke fire noget. De blive ved at foretage deres Udbygning efter den størst mulige Maalestok, og den højtærede Minister, som naturligvis har taget denne Sag op og har paatalt den paa rette Sted, har ikke formaaet noget. Man ser heraf, hvor vanskeligt det er. Det er blevet sagt, at Arbejderne gennem deres Foreninger og Organisationer kunne gennemføre meget. Ja, det kunne de nok paa nogle Omraader, men man kan se, hvor vanskeligt det er for Arbejderne at gøre noget. Selv om de have mange store Magter med sig, kunne de ikke en Gang faa noget gennemført. Vi have Natarbejde paa alle Punkter ved de Cementfabrikker, jeg kender, og dersom Cementarbejderne vilde gøre Kvalm ved f. Eks. at nedlægge Arbejdet, ved jeg, at Direktørerne i de store Cementfabrikker ere Medlemmer af Arbejdsgiverringen, og det var da ikke umuligt, at vi kunde faa en stor Lockout blot paa dette Spørgsmaal, at Arbejderne vilde forsøge at faa en kortere Arbejdstid om Natten. Jeg mener, at dette maa være et lille Indlæg for, at man kan godt gaa den Vej, at man indskrænker Natarbejdet baade for Mænd og Kvinder til at være af kortere Varighed, end det nu er, og altsaa opnaa Ligestillethed.

Hvad der efter dette Lovforslag vil faa en stor Betydning, er et skærpet Tilsyn i Fabrikkerne. Det er jo nemlig saaledes, at mange af de Bestemmelser, der findes i Maskinloven af 1889 aldeles ikke respekteres. For ganske nylig skete der et Ulykkestilfælde i min Valgkreds. Det var en Dreng, der fik Armen malet af i en Vævemaskine. Nu forlyder det, og det blev skrevet i Bladene, at denne Ulykke netop indtraf, fordi den paagældende Dreng smurte Maskinen, medens den var i Gang, men det forlyder tillige, at han skulde smøre Maskinen, medens den var i Virksomhed. Men dette er jo netop i den

mest aabenbare Strid med Maskinloven af 1889. I den staar nemlig, at unge Mennesker, som arbejde ved Maskiner, ikke maa smøre dem, medens de ere i Gang.

Kernepunktet i det foreliggende Lovforslag er imidlertid Børnearbejdets Afskaffelse i Fabrikker, og jeg tror, at hvis det kan naas, er det et godt Skridt fremad, og det er jo desværre saa, at der er Børnearbejde nok foruden. At indskrænke dette maa blive andre Loves Opgave. Det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (J. Jensen) har jo omtalt eller givet et Uddrag af den Statistik, som er fremkommen fra Danmarks Lærerforenings Bestyrelse. Jeg skal ikke gentage den, men kun ganske kort fremhæve, at det af denne Statistik fremgaar, at der er Børn paa indtil 7 Aar, der udføre Arbejde ved Bygang, og at der af disse er dem, der arbejde 10 Timer, foruden at de maa gaa i Skole, ja, det forlyder fra Landet, at Skolebørnene om Sommeren ikke faa tilstrækkelig Søvn, mange Gange eller som Regel kun 6 Timers Søvn, fordi de have saa meget at bestille og paa Grund deraf ikke kunne passe deres Skolegang. Der er nok at gøre paa dette Omraade; selv om man virkelig faar denne Lov gennemført, er der adskillige andre Opgaver at løse, og jeg vil haabe, at Rigsdagen vil faa Held til at løfte disse Opgaver. Jeg skal saa slutte med at ønske, at der maa komme noget godt ud af dette Lovforslag, til Trods for at det møder saa megen Modstand og Kritik fra forskellig Side. Naar vi Socialdemokrater ogsaa kritisere Lovforslaget, er det ikke for at slaa det ihjel eller for at lægge Hindringer i Vejen for det, men det er for at faa det gjort om muligt endnu bedre og endnu mere effektivt, end det er foreslaaet fra den højtærede Ministers Side.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

Ellinger: Jeg frafalder Ordet.

Rørdam: Jeg skal først henvende et Par Ord til de to sidste ærede Talere. Det ærede Medlem for Københavns 11te Kreds (S. Olsen) sagde, at han kunde forstaa, at Gaardmænd, Haandværkere og andre, der ikke havde bedre Forstand, vare imod denne Lov, men at jeg som Læge var imod den, var aldeles ubegribeligt. Jeg maa først dertil gøre den Bemærkning, at jeg tror, jeg er lige saa arbejdervenlig og human som det ærede